

Kendelse

afsagt den 23. april 2024

Sag nr. 2023-04271

[Klager]

mod

Sundhedspolitisk Tidsskrift

[Klager] har klaget til Pressenævnet over anmeldelsen *"Podcastserie kulegraver sag om dansk plastikkirurg, som hævder sig forfulgt af kvindelige patienter"*, som blev bragt af Sundhedspolitisk Tidsskrift den 28. marts 2023 på sundhedspolitisktidsskrift.dk, idet han mener, at god presseskik er tilsidesat.

[Klager] har klaget over, at anmeldelsen indeholder ukorrekte og skadelige oplysninger, som ikke er efterprøvet inden offentliggørelsen.

1 Sagsfremstilling

Den påklagede anmeldelse

Sundhedspolitisk Tidsskrift bragte den 28. marts 2023 [Skribenten]s anmeldelse *"Podcastserie kulegraver sag om dansk plastikkirurg, som hævder sig forfulgt af kvindelige patienter"* på sundhedspolitisktidsskrift.dk. Anmeldelsen har følgende underrubrik:

"PODCAST. Har Styrelsen for Patientsikkerhed sovet i timen? Er dansk plastikkirurg udsat for grov mediehetz orkestreret af pengegriske kvinder? Eller er de brystforstørrende operationer på én af Nordens største plastikkirurgiske klinikker alt for ringe og risikable? Ny spændende podcastserie graver svarene frem."

Til anmeldelsen er indsat seks stjerner, hvoraf fem stjerner er udfyldt.

Af anmeldelsen fremgår følgende:

"På fire år har den danske plastikkirurg [Klager] haft otte klager hos Styrelsen for Patientsikkerhed fra danske kvinder, som føler sig fejlbehandlede, forsømte, negligerede og mishandlede. Det er dog først, da podcastproducenter fra avisen B.T. begynder at undersøge kvindernes klager over [Klager] og hans arbejdsplads,

[Klinikken] i Sverige, at Styrelsen for Patientklager for alvor skrider ind. Det fremgår af avisens nye, velresearchede og yderst lytteværdige podcastserie i fem dele, 'Skåret i Stykker'.

Redaktionen bag 'Skåret i stykker,' der består af avisens journalister, [Journalist A], [Journalist B] og [Journalist C], har talt med 21 kvinder, der er blevet opereret af kirurg [Klager] i perioden april 2018 til juni 2022.

I udsendelse 1, 'Drømmen', fortæller kvinderne alle, hvad der lå bag deres ønsker om nye bryster, men også drabelige historier om, hvordan det var at vågne op fra operationerne med huller i brysterne, skæve og helt uens bryster, forsvundne brystvorter, syninger med mange sting uden bedøvelse, syninger i inficeret væv, gigantiske åbne sår, udfaldne implantater, betændelse og infektioner, som har medført indlæggelser på hospitaler og dårlige eller ingen muligheder for hurtig kontakt i de postoperative forløb, når komplikationerne opstod.

Det overordnede mønster i kvindernes vidnesbyrd er beretninger om, hvordan deres ønskede brystforstørrende operationer forvandlede sig til langstrakte mareridtsagtige sygdomsforløb, smerter, indlæggelser på offentlige sygehuse, reoperationer og skamferede – og for nogle af dem for altid uopretteligt ødelagte – bryster.

Men [Klager], som det trods ihærdige anstrengelser aldrig lykkes redaktionen at få en rigtig interviewaftale med, afviser kritikken og skriver i mails og siger i små ad hoc-optagede telefonsnaser, at han er udsat for en hetz organiseret på Facebook af kvinder, der bare er ude på at få deres 50.000 kroner fra operationen tilbage. Og redaktionen, der indrømmer, at den er personligt chokeret over de billeder og journaler, som kvinderne fremlægger, lader alligevel hele tiden tvivlen om, hvorvidt man kan tilskrive kvindernes problemer legitime og nogle gange ligefrem forventelige komplikationer, komme [Klager] til gode. Et journalistisk korrekt metodisk valg, men også et valg, som styrker seriens troværdighed og dermed i den grad også dens spændingsfaktor.

Og den er sindssygt spændende, for hvad er det, der bliver snakket om: Handler det om, hvordan en udygtig, uempatisk og farligt uansvarlig læge har frit lejde til fortsat uantastet af tilsynsmyndighederne at tjene kassen på kvinders ønsker om nye bryster? Eller er kvindernes forfærdelige fortællinger og billeder udtryk for, hvad man med rimelighed bør forvente at kunne risikere af komplikationer og dermed også tåle, når man vælger en kosmetisk kirurgi, som det offentlige sundhedsvæsen ikke finder indikation for? Eller handler det om en effektiv mediehetz orkestreret af en lille flok patienter, som i bund og grund er skuffede over, at vejen til nye bryster og øget selvværd ikke var så nem, som de havde håbet og derfor vil have pengene tilbage? Det er svarene herpå, som redaktionen forsøger at give os lyttere og dermed også på hvad, vi kan lære af denne sag.

Den nærmest krimiagtige gåde om den angiveligt hvidkitlede, tillidsvækkende og cool plastikkirurg, som måske blot får kvindebank for at tage hænderne op af lommen, forstærkes også af, at redaktionen har valgt at lade os lyttere få indblik i deres egne redaktionelle overvejelser og processer. Et fortællermæssigt greb, der således styrker seriens spændingskurver, men igen også dens troværdighed.

Så af hensyn til den veltilrettelagte spændingskurve skal der ikke røbes alt for meget her. Men dog blandt andet fortælles, at redaktionen i program to, 'Mareridtet', begynder at komme tættere på [Klager] og den svenske og tilsyneladende fashionable, meget veletablerede og store [Klinikken]. Klinikken har også klinik i [Bydelen], hvor [Klager], der senest har arbejdet på [Hospital A] og [Hospital B], tiltrækker de danske kunder, som han så senere opererer i Sverige.

I program 2 hører vi også mere om kvindernes nye hverdage, som nu er prægede af smerter, indlæggelser, psykiske nedture og ødelagte bryster, som de hader og væmmes ved – alt imens at [Klager] opretholder sin uskyld.

I program 3, 4 og 5 som endnu ikke er publicerede, tager redaktionen, der har arbejdet et halvt år på programmerne, for alvor fat på [Klager] og ikke mindst på sundhedsmyndighedernes rolle i forhold til en læge med et slæbespor af klager og patienter, der i flere år har forsøgt at råbe dem op.

Igen afviser [Klager] indholdet i de klager, som redaktionens aktindsigter hos Styrelsen for Patientsikkerhed viser, der ligger mod ham.

Redaktionen finder i aktindsigten blandt de intet mindre end otte klager på fire år, at Styrelsen for Patientsikkerhed i januar 2023 gav [Klager] et fagligt påbud:

»Det er styrelsens vurdering, at du udgør en fare for patientsikkerheden på grund af din mangelfulde og utilstrækkelige journalføring af din lægefaglige, kosmetiske virksomhed i Danmark,« står der i påbuddet.

Men inden påbuddet havde [Klager] allerede en gang modtaget en klage i 2018 og to gange så sent som i efteråret 2022 fået kritik fra Styrelsen for Patientklager. Blandt andet i sager om forkert eller for sen journalføring. En kritik som [Klager] tilskriver forskellige krav til journalføring i Danmark og Sverige.

Ingen af de interviewede kvinder gør sig dybere refleksioner over det faktum, at kosmetisk kirurgi altid rummer risici for katastrofalt anderledes resultater end håbet. De er enige med sig selv og hinanden om, at de er ofre for dårligt håndværk og grove forsømmelser, som har ødelagt deres liv.

[Klager] selv er tilsvarende nærmest imponerende standhaftig i sin gøren kritik til et spørgsmål om enten ord mod ord, om helt forventelige komplikationer eller endog til et spørgsmål om en øget risici, som hans patienter i stedet har påført ham med deres farlige krav om at modtage ekstrem kirurgi. Gode forklaringer, som han mener har gjort ham til et uskyldigt offer for deres selvpåførte frustrationer og pengegriskhed.

Men hør selv serien, gys, vurder og lær, for 'Skåret i stykker' fremstår som god, gennemarbejdet klassisk journalistik af høj karat. Redaktionen deler sol og vind, de har styr på deres dokumentation af kvindernes klager i form af journaler, mails, sms-er, billeder og lydoptagelser, og de har på bedste vis afsøgt relevante dokumenter med informationer om [Klager] ved Styrelsen for Patientsikkerhed, Styrelsen for Patientklager, de svenske sundhedsmyndigheder IVO, HSAN og Socialstyrelsen. Redaktionen har fortløbende forelagt [Klager] deres research og kritik og tilbudt mundtlige interviews. Tilbud som [Klager] hver gang har afslået til fordel for en række mailsvar.

Du kan høre podcasten her.”

[Klager]s klage er modtaget i Pressenævnet den 8. juni 2023.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

Korrekt information og forelæggelse

[Klager] har indledningsvis oplyst, at den påklagede anmeldelse er en reklame for B.T.s podcastserie ”Skåret i stykker”, som udkom den 13. marts 2023 og i de efterfølgende uger.

Den omtalte sag handler om en række utilfredse patienter, som efter deres kosmetiske operationer har krævet pengene tilbage for operationerne, da de mener, at de ikke havde fået det kosmetiske resultat, de havde forventet. Operationerne blev udført af [Klager] på [Klinikken] i Sverige, og en enkelt patient blev primært opereret på [Privathospitalet] i [Bynavn] og senere på [Klinikken] i Sverige.

For flere af patienterne handler sagen efter [Klager]s vurdering om pengeafpresning, det vil sige en trussel fra patienterne om, at hvis ikke de fik deres penge tilbage, så ville de gå til medier, sociale medier, domstole og tilsynsmyndigheder. [Klager] har i hele forløbet gjort B.T. opmærksom på, at det fra patienternes side handlede om at skade ham, ligesom [Klager] har sendt dokumentation på dette til B.T., som B.T. har ignoreret.

Blandt de tidligere patienter, som er stået frem i B.T.s artikler og podcasts, har [Klager] af de danske myndigheder fået kritik i et tilfælde for manglende tilsyn en fredag aften efter en fedtsugning af patienten [Patienten], som medvirker i podcastserien. De svenske myndigheder har ligeledes behandlet en klage fra [Patienten] og ikke givet [Klager] kritik. På trods af dette har B.T. fundet det interessant at bringe 30 artikler og fem podcasts om [Klager].

B.T.s artikler er enormt krænkende og stødende, og B.T. har forsøgt sig med den ”blodige” overskrift ”Skåret i stykker” på podcastserien. Ingen af disse patienter er blevet ”skåret i stykker”, og [Klager] har igen henvist til den manglende kritik fra tilsynsmyndighederne, som på intet tidspunkt har konkluderet, at han skulle have ”skåret patienter i stykker”.

Ved alle kirurgiske indgreb er der en risiko for blødning, infektion og sårhelingsproblemer. Det informeres alle patienterne om, og de accepterer denne risiko. Såfremt patienterne er opereret flere gange, og vævet er præget af arvæv, er denne risiko større. Ligeledes kan rygning, manglende overholdelse af retningslinjer og forholdsregler efter operationen føre til øget risiko. [Klager] har sendt data om dette til B.T., hvor det er dokumenteret, at hans patienter ikke har flere infektioner eller komplikationer end andre. Det er heller ikke noget, de danske eller svenske myndigheder har påpeget.

Journalist [Skribenten] har i anmeldelsen opfordret Sundhedspolitisk Tidsskrifts læsere til at læse/lytte til B.T.s artikel- og podcastserie. Anmeldelsen er udkommet i et tidsskrift, som er rettet mod sundhedspersonale og fagpersoner og er dermed enormt skadelig for [Klager] og hans navn.

[Klager] har anført, at Sundhedspolitisk Tidsskrift har gengivet B.T.s påstande som sande, uden selv at have foretaget nogen form for research.

[Klager] har endvidere anført, at han ikke blev kontaktet forud for offentliggørelsen med henblik på at komme med en kommentar eller udtalelse.

I anmeldelsen har [Skribenten] betegnet det ”drabelige” historier, og at [Klager] er en ”uempatisk og uansvarlig læge”, ligesom hun har oplyst prisen på operationerne uden at have belæg herfor.

[Klager] har anmodet om, at [Skribenten] fremlægger journaler, før- og efterbilleder og beviser på, at disse patienter er blevet skamferet. [Klager] har endvidere anmodet om, at [Skribenten] fremlægger dokumentation for navnlig, at [Klager] ikke har forsøgt at få en gyldig fuldmagt fra de tidligere patienter, som Lægeforeningen kunne godkende, så han kunne udtale sig, og dokumentation for, at han har fået kritik af de danske myndigheder for sin behandling af danske patienter.

[Skribenten]s udtalelser i anmeldelsen viser, at hun ikke har set journaler og operationsaftaler på de omtalte tidligere patienter, men blindt har fulgt B.T.s påstande. [Skribenten] har således med anmeldelsen medvirket til chikane og hetz af [Klager], som han har indsendt dokumentation på til Pressenævnet i forbindelse med en klagesag over B.T.s omtale.

2.2 Sundhedspolitisk Tidsskrifts synspunkter

Korrekt information og forelæggelse

Sundhedspolitisk Tidsskrift har indledningsvis oplyst, at artiklen er en anmeldelse og diskussion af podcastserien ”Skåret i stykker”, som klart er angivet i anmeldelsen. Der er således ikke tale om en undersøgelse af [Klager] og de klager, der er blevet fremsat mod ham, ligesom Sundhedspolitisk Tidsskrift hverken har foretaget sin egen undersøgelse af sagens detaljer eller udtalt sig om skyld eller uskyld i sagen, men har baseret anmeldelsen på indholdet af podcasten.

Det er Sundhedspolitisk Tidsskrifts vurdering, at mediet i dette tilfælde har henholdt sig til oplysningerne givet i podcasten. Derudover har Sundhedspolitisk Tidsskrift sørget for at gengive oplysningerne præcist og uden at tilføje mediets egne antagelser eller fortolkninger af [Klager]s skyld eller uskyld.

Sundhedspolitisk Tidsskrift har gengivet [Klager]s synspunkt i anmeldelsen, som fremgår af podcasten, hvor han fastholder sin uskyld og afviser alle klager. Det sker flere steder, og det fremgår også, at han selv mener, at han er udsat for en hetz.

Sundhedspolitisk Tidsskrift har således forsøgt at formidle indholdet af podcasten til mediets læsere på en retfærdig og afbalanceret måde i overensstemmelse med god presseskik.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Jesper Rothe, Hans Peter Blicher, Maria Becher Trier og Peter Munk Povlsen.

Kompetence

Pressenævnet bemærker indledningsvis, at det følger af medieansvarslovens § 34, at "massemediernes indhold og handlemåde" skal være i overensstemmelse med god presseskik. Det er således mediet og ikke den enkelte journalist eller skribent, som er part i Pressenævnets sag, ligesom det er redaktøren, der eventuelt pålægges at offentliggøre en kendelse fra Pressenævnet efter medieansvarslovens § 49.

God presseskik

Korrekt information og forelæggelse

[Klager] har klaget over, at Sundhedspolitisk Tidsskrift har gengivet B.T.s påstande som sande, uden selv at have foretaget nogen form for research.

[Klager] har endvidere klaget over, at han ikke blev kontaktet forud for offentliggørelsen med henblik på at komme med en kommentar eller udtalelse.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte. Oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende, jf. punkt A.1. og A.3.

Pressenævnet bemærker, at redaktøren i overensstemmelse med det almindelige princip om redaktørens ret til at redigere mediet som udgangspunkt er berettiget til at beslutte, hvad man vil bringe i mediet. Det vil sige, at det ligger inden for grænserne af redaktørens redigeringsret at undlade at omtale forhold, der for en af parterne eller andre forekommer centrale, ligesom det er op til redaktøren at vælge og fravælge materiale og kilder, så længe det samlede indtryk giver et retvisende billede.

Det er Pressenævnets opfattelse, at anmeldelser er udtryk for anmelderens subjektive oplevelse og vurdering af det anmeldte. En anmeldelse er i sin form kommenterende og kan indeholde bemærkninger af kritisk og personlig karakter, og der må derfor indrømmes en høj grad af frisprog i sådanne artikler. Det er endvidere nævnets opfattelse, at det bør være klart, også for andre end mediets faste læsere, hvilken type artikel, der er tale om.

Den påklagede anmeldelse var ledsaget af seks stjerner, hvoraf fem stjerner er udfyldt. Pressenævnet finder, at det ville have været hensigtsmæssigt, hvis anmeldelsen var ledsaget

af en markering af, at der er tale om en anmeldelse, så læseren er opmærksom på, at der er tale om en subjektiv fremstilling.

Da anmeldelsen indholdsmæssigt fremstår som et indlæg, herunder at anmeldelsens sprogbrug fremstår subjektiv, kommenterende og vurderende, og at både ordvalg og skrivestil med tilstrækkelig tydelighed viser, at det er anmelderen [Skribenten]s personlige udlægning, der præsenteres, vurderes teksten efter de videre rammer for frisprog.

Pressenævnet finder, at den påklagede anmeldelse klart fremstår som et indlæg, hvori anmelderen [Skribenten] med udgangspunkt i B.T.s podcastserie "*Skåret i stykker*" – som omhandler en række kvinders patient- og behandlingsforløb efter at have fået udført kosmetiske operationer af [Klager] – tilkendegiver sin holdning til indholdet af podcastserien. Nævnet finder endvidere, at udsagnene "drabelige historier" og "uempatisk og uansvarlig læge" klart fremstår som [Skribenten]s subjektive vurdering på baggrund B.T.s omtale af [Klager]s ageren i forbindelse med hans tidligere patienters efterfølgende komplikationer ved deres operationer, og at formuleringerne ikke overskrider de vide rammer for frisprog i anmeldelser.

På denne baggrund finder nævnet ikke grundlag for at udtale kritik af Sundhedspolitisk Tidsskrift for indholdet af den påklagede anmeldelse og for manglende forelæggelse for [Klager].